

คำถาม - คำตอบ

ประกาศคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

เรื่อง มาตรการเพื่อป้องกันอาชญากรรมทางเทคโนโลยี สำหรับผู้ให้บริการสื่อสังคมออนไลน์ (ฉบับที่ 2)

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
1	ประกาศฉบับนี้ มีผลใช้บังคับเมื่อใด	ประกาศฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับ ในวันที่ 1 พฤศจิกายน 2569
2	บุคคลใดบ้าง ที่มีหน้าที่ตามประกาศฉบับนี้	ผู้ให้บริการสื่อสังคมออนไลน์ ที่มีโฆษณาเผยแพร่ในประเทศไทยผ่านสื่อสังคมออนไลน์และได้รับค่าบริการ ไม่ว่าจะได้รับจากผู้กระทำการโฆษณาหรือบุคคลอื่น
3	การ “โฆษณา” ตามประกาศฉบับนี้มีขอบเขตอย่างไร	การโฆษณาตามประกาศฉบับนี้มุ่งหมายถึง กรณีที่เป็น การกระทำการด้วยวิธีการใด ๆ ให้ผู้ใช้บริการเห็นหรือทราบข้อความผ่านบริการสื่อสังคมออนไลน์ ไม่ว่าเพื่อประโยชน์ในทางการค้าหรือไม่ก็ตาม โดยผู้ให้บริการสื่อสังคมออนไลน์ได้รับค่าบริการ ไม่ว่าจะได้รับจากผู้กระทำการโฆษณาหรือบุคคลอื่น
4	“ผู้กระทำการโฆษณา” ตามประกาศฉบับนี้ หมายถึงบุคคลใด	หมายถึง ผู้ให้บริการสื่อสังคมออนไลน์ซึ่งเสนอโฆษณาผ่านบริการสื่อสังคมออนไลน์ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเสนอโดยตนเองหรือในนามของบุคคลอื่น มีตัวอย่างดังนี้ (1) นาย ก ใช้บริการ A ซึ่งเป็นสื่อสังคมออนไลน์ โดย ก เผยแพร่เนื้อหาเพื่อโฆษณาผลิตภัณฑ์ของตนเองผ่าน A โดย ก จ่ายค่าบริการให้กับ A กรณีนี้ นาย ก เป็นผู้กระทำการโฆษณาและชำระค่าโฆษณา (2) D เป็นบริษัทโฆษณา (agency) จ่ายค่าบริการเพื่อการโฆษณาเนื้อหาต่างๆ ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของ A นาย ก ว่าจ้าง D ให้ทำการเผยแพร่เนื้อหาโฆษณาผลิตภัณฑ์ของ ก ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของ A กรณีนี้ - D เป็นผู้กระทำการโฆษณา และเป็นผู้ชำระค่าโฆษณา (3) นาย ก ใช้บริการ A ซึ่งเป็นสื่อสังคมออนไลน์ โดย ก เผยแพร่เนื้อหาเพื่อโฆษณาผลิตภัณฑ์ของตนเองผ่าน A ในขณะเดียวกัน ก จ้าง B ให้ทำการโปรโมตโพสต์ของ ก (boost post) ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของ A โดย B จ่ายค่าบริการให้กับ A กรณีนี้ - ก เป็นผู้กระทำการโฆษณา - B เป็นผู้กระทำการโฆษณา และผู้ชำระค่าโฆษณา

5	การพิสูจน์ตัวตน หมายถึง อย่างไร	การพิสูจน์ตัวตน อ้างอิงตาม มาตรฐานธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ว่าด้วยการ พิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล (มธอ.11-2566) เป็นกระบวนการรวบรวมและ ตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของบุคคล และการตรวจสอบความเชื่อมโยง ระหว่างบุคคลกับข้อมูลเกี่ยวกับอัตลักษณ์นั้น อาจกล่าวได้โดยง่ายคือ การพิสูจน์ตัวตนประกอบด้วยกระบวนการสำคัญ ดังนี้ (1) การรวบรวมข้อมูลบุคคล เช่น การสอบถามชื่อ-นามสกุล การอ่านข้อมูล จากหน้าบัตรประจำตัวประชาชน (2) การตรวจสอบข้อมูล เป็นการตรวจสอบความถูกต้อง ความแท้จริง และ ความเป็นปัจจุบันของข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลนั้นเพื่อพิสูจน์ว่าข้อมูลบุคคลที่ กล่าวอ้างเป็นข้อมูลของบุคคลที่มีอยู่จริง เช่น การตรวจสอบบัตรประจำตัว ประชาชนที่ใช้เป็นหลักฐานแสดงตน (3) การตรวจสอบความเชื่อมโยงระหว่างบุคคลกับข้อมูลที่กล่าวอ้าง เป็นการ ตรวจสอบความเชื่อมโยงระหว่างบุคคลกับข้อมูลของบุคคลที่นำมากล่าว อ้าง เพื่อพิสูจน์ว่า บุคคลที่กำลังพิสูจน์ตัวตนเป็นเจ้าของอัตลักษณ์ที่กล่าว อ้างจริง เช่น การตรวจสอบใบหน้าของบุคคลนั้นเปรียบเทียบกับภาพถ่าย บนบัตรประจำตัวประชาชน
6	การพิสูจน์ตัวตนผู้กระทำการ โฆษณา มีวิธีการอย่างไร	การพิสูจน์ตัวตนผู้กระทำการโฆษณาตามประกาศฉบับนี้ กำหนดให้สามารถ ดำเนินการได้ 2 วิธี ได้แก่ วิธีที่ 1 ผู้ให้บริการสื่อสังคมออนไลน์พิสูจน์ตัวตนผู้กระทำการโฆษณาด้วย ตนเอง สาระสำคัญของวิธีการพิสูจน์ตัวตนในกรณีนี้ ประกอบด้วย (1) การตรวจสอบหลักฐานแสดงตน ต้องเป็นหลักฐานแสดงตนที่ออกโดย หน่วยงานของรัฐ และหลักฐานนั้นสามารถตรวจสอบกับแหล่งข้อมูลที่น่า เชื่อถือได้ เช่น บัตรประจำตัวประชาชน หนังสือเดินทาง (2) มีการตรวจสอบความเชื่อมโยงของผู้กระทำการโฆษณากับหลักฐาน แสดงตน <u>ตัวอย่างเช่น</u> นาย ก ใช้บริการ A ซึ่งเป็นสื่อสังคมออนไลน์ โดยจ่ายค่าบริการเพื่อ เผยแพร่เนื้อหาเพื่อโฆษณาผลิตภัณฑ์ของตนเอง กรณีนี้ A ต้องพิสูจน์ตัวตน ก ซึ่ง A อาจดำเนินการดังนี้ (1) ให้ ก ส่งข้อมูลบัตรประจำตัวประชาชน ซึ่งเป็นหลักฐานแสดงตนที่สามารถ ตรวจสอบกับกรมการปกครองได้ และให้ ก ถ่ายภาพ selfie ส่งเข้าระบบของ A และนำภาพ selfie ที่ได้มาเปรียบเทียบกับภาพบนบัตรประจำตัวประชาชน เพื่อตรวจสอบว่าเป็นคนเดียวกันกับหลักฐานดังกล่าว (2) ให้ ก ติดต่อบริการ โดยแสดงบัตรประจำตัวประชาชนซึ่งเป็นหลักฐาน แสดงตนที่สามารถตรวจสอบกับกรมการปกครองได้ ต่อเจ้าหน้าที่ประจำจุด ให้บริการ และเจ้าหน้าที่ประจำจุดให้บริการทำการตรวจสอบข้อมูลบนบัตร

		ประชาชน และพิจารณาเปรียบเทียบภาพใบหน้าของ ก กับภาพบนบัตรประจำตัวประชาชน ทั้งนี้ การกำหนดวิธีการพิสูจน์ตัวตนอาจพิจารณาประกอบการประเมินความเสี่ยงของการเข้าทำกิจกรรม เพื่อให้สามารถเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมตามระดับความเสี่ยง เช่น - กรณีความเสี่ยงต่ำอาจเก็บข้อมูลโดยการใช้ภาพถ่ายของบัตรประจำตัวประชาชน และเปรียบเทียบภาพใบหน้าบนบัตรประจำตัวประชาชน กับผู้ที่ทำการพิสูจน์ตัวตน หรือภาพ selfie ของผู้ที่ทำการพิสูจน์ตัวตน - การตรวจเฉพาะข้อมูลหน้าบัตรประจำตัวประชาชน อาจมีความเสี่ยงที่เกิดจากการปลอมแปลงหน้าบัตรประจำตัวประชาชน สามารถเพิ่มความเข้มงวดด้วยการกำหนดให้ต้องทำการ dipchip ที่จุดให้บริการ เพื่อดึงข้อมูลและภาพถ่ายจาก chip ในบัตรประจำตัวประชาชน และทำการตรวจสอบเปรียบเทียบภาพใบหน้าผู้ที่ทำการพิสูจน์ตัวตนกับภาพที่ได้จาก chip ในบัตรประจำตัวประชาชน วิธีที่ 2 อาศัยผู้ให้บริการพิสูจน์และยืนยันตัวตน (Identity Provider: IdP) ผู้ให้บริการสื่อสังคมออนไลน์สามารถเลือกใช้บริการ IdP ได้โดยต้องเป็นการพิสูจน์ที่มีระดับความน่าเชื่อถือของการพิสูจน์ตัวตน (Identity Assurance Level: IAL) ไม่ต่ำกว่าระดับ IAL2 ซึ่งปัจจุบันมีผู้ให้บริการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ที่ให้บริการพิสูจน์และยืนยันตัวตนด้วยกระบวนการพิสูจน์ตัวตนที่ระดับความน่าเชื่อถือไม่ต่ำกว่า IAL2 เช่น ระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลในแอปพลิเคชัน ThalID ของกรมการปกครอง หรือผู้ให้บริการที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจบริการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล โดยสามารถตรวจสอบรายชื่อผู้ให้บริการได้ที่ https://www.eta.or.th/th/regulator/DigitalID/licence_DigitalID.aspx
7	กรณีผู้กระทำการโฆษณาเป็น “นิติบุคคล” ควรดำเนินการอย่างไร	ผู้ให้บริการสื่อสังคมออนไลน์สามารถดำเนินการได้โดยการพิสูจน์ตัวตนผู้ดำเนินการแทนนิติบุคคล ตรวจสอบอำนาจของผู้ดำเนินการแทนนิติบุคคล (เช่น หนังสือมอบอำนาจ) และตรวจสอบหลักฐานแสดงความเป็นนิติบุคคล
8	การเก็บรักษาข้อมูลของผู้กระทำการโฆษณาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 90 วัน นับแต่สิ้นสุดการใช้บริการโฆษณา เริ่มนับเมื่อใด	การนับระยะเวลาเก็บรักษาข้อมูลไม่น้อยกว่า 90 วัน นับตั้งแต่สิ้นสุดการใช้บริการโฆษณาของผู้ให้บริการสื่อสังคมออนไลน์นั้น เริ่มนับวันถัดจากวันสุดท้ายที่มีการแสดงโฆษณาดังกล่าวบนสื่อสังคมออนไลน์ (ไม่ใช่วันที่ผู้กระทำการโฆษณาเลิกใช้บริการสื่อสังคมออนไลน์)